

Posudek vedoucího na magisterskou práci **Bc. Lenky Sedláčkové** *Kulturní spolky ve Vlašimi po roce 1945*. Praha, Pracoviště OH-SD FHS UK 2016, 105 stran plus přílohy

Autorka práce si po konzultaci s řadou odborníků vybrala téma, k němuž má jako velká regionální patriotka velmi blízký vztah. Hned na úvod bych jí proto chtěl položit otázku, zdali pro ni bylo téma z rodného kraje spíše výhodou (a v čem) či naopak jestli to někdy pocítila jako hendikep? Osobně se domnívám, že problematika regionálních dějin představuje prostor pro sledování historického dění a zároveň též studnici pro nepřeborné množství témat, kterými může badatelka/badatel v případě kvalitního zpracování své čtenáře oslovit. Zároveň jsou takové pokusy vhodné i pro formát kvalifikačních prací tohoto druhu. Výběr práce proto kvituji, ač sám rozhodně nejsem jeho velkým milovníkem a vyznavačem regionální historie.

Metodologickými postuláty se samotná práce pohybuje na pomezí historiografie moderních a soudobých regionálních dějin, dějin kulturních a dílem též s přesahem do orální historie. Vzhledem k tomu, že soudobé regionální dějiny bohužel představují co do kvality, i kvantity v rámci historiografie poněkud opomíjenou „popelku“, považuji autorčinu volbu i z metodologického hlediska za velkou výzvu – a to zvláště pokud se jedná o poválečné dějiny spolků a vůbec volnočasové činnosti. Otázkou je, do jaké míry se autorce podařilo výše uvedené výzvy naplnit.

Paleta využití odborné literatury odpovídá záměru práce, byť by určitě bylo možné těžit i z prací popisujících vývoj Vlašimi i před rokem 1945. Snaze soustředit se pouze na podchycení kulturního dění a obecného zázemí spolků určitě rozumím, i když právě dílčím zúžením závěru se autorčin počin jedním dechem řadí ke stovkám podobně laděných regionálních prací popisujících na určitém tématu „jak to tenkrát bylo“. Vzhledem k tomu, že autorka částečně překrývá s dílem Ivany Preislerové popisující dějiny Vlašimi v souhrnném pojetí a perspektivě 20. století, je to dílem krok pochopitelný. Přesto si nedopustím vyjádřit překvapení nad tím, že zde není alespoň zmíněna rámcová inspirace dílem místního patriota z ne až tak vzdálených Ouběnic – Josefa Petráně – jehož díla patří dle mého soudu do výkladní skříně moderních a soudobých regionálních dějin. Domnívám se, že výsledný soubor plní účely, pro něž si jej autorka vybrala – tj. utvořit faktografický a interpretační rámec pro další psaní.

Co do pramenné základny autorka těží ze svých dlouhodobých návštěv a konzultací ve Státním okresním archivu v Benešově, který ji poskytl řadu dostupných materiálů a dále pak se opírá o fondy uložené ve vlašimském muzeu. Vedle některých internetových zdrojů se pak autorka opírá také o některé orálněhistorické rozhovory (dva z nich natočila sama) a také o dokumentární pořad z produkce ČT vázaný na osudy jedné z místních osobností. Ze samotného výčtu pramenů je jasné, že asi ani samotná autorka nebyla s heuristickou prací zcela spokojena (a to ne úplně vlastní vinou) a proto bych jí chtěl položit otázku, jaké typy pramenů – pokud by byly k dispozici – by se jí pro prohloubení bádání ještě hodily, resp. zdali je možné ještě nějaké další archivní prameny (či dobový tisk) dohledat? I když se autorka snaží rozdíly mezi prameny charakterizovat v příslušné části práce, přesto bych chtěl do diskuze položit otázku, jakým způsobem se snažila pracovat s orální historií, jakým klíčem a postupem se nakonec dopracovala k oněm dvěma narátorům a konečně s jakým cílem s nimi natočila zmiňované rozhovory?

Vlastní obsah je do značné míry korespondující se zadáním práce, byť je patrné, že autorka se, pokud jí pro pramenná základna umožňuje, soustřeďuje především na mapování činnosti tzv. občanských (středostavovských) spolků. Zcela mimo její pozornost tak zůstává činnost organizací tzv. dělnických (odborových), mládežnických apod. Můj dotaz proto směřuje k tomu, zdali je vůbec možné činnost těchto organizací v historické rovině sledovat a jakým způsobem se vůči nim činnost pojednávaných „občanských“ spolků vymezovala?

Samotný popis význačných událostí, činnosti a též osobností je podán s velkou pečlivostí a někdy až minuciózní snahou o co nejhlubší vhled, nicméně nezasvěcený čtenář, který nemá k regionu takový vztah, jako autorka, se bude cítit poněkud zmatený a zklamaný. Co diskuze bych opět chtěl položit otázku, do jaké míry posunuly autorčino bádání získané rozhovory a jakým způsobem poznatky z nich získané začlenila do kontextu práce? Z historického pohledu bych chtěl pak položit otázku, jak se změnil charakter činnosti spolků a jejich místo ve veřejném prostoru města Vlašimi po roce 1989?

Po formální stránce je práce sepsána na relativně uspokojivé úrovni a neshledávám zde větších nesrovnalostí.

Diplomovou práci považuji i přes výše uvedené nedostatky za poctivě a krůček po krůčku vybádané a nakonec i sepsané dílo, které v místním měřítku určitě najde své čtenáře. Doporučuji ji proto k obhajobě a v případě velmi kvalitní obhajoby ji navrhuji hodnocení známkou 2 (velmi dobře).

V Praze 16. 9. 2016

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.